

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Feladó szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Centertőkön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítottak.

Jobbra-balra.

Néhai való Kocsi-Horváth István, Veszprémmegye egykori alispánjáról beszéllek (beszéllek? ... — Istene, nem beszélnek ma már ilyenről az emberek! — ... csak beszéltek), amikor két pereskedő atyafi állott előtte (mert akkor még — szintén a maiak kedvéért jegyezzük meg — nemcsak igazgatást csinált az alispán, hanem „igazságot is tett“ a perlekedő felek között), meghallgatván az egyiknek panaszát, azt mondta neki:

— Igazságod van fiam.

Amikor aztán a másik, valószínűleg az alperes, szintén előadta az ő védekezését, az alispán erre is reabólintott:

— Neked is igazságod van.

— De tekintetes uram (mert akkor még tekintetes ur volt az alispán), hogyan lehet az, hogy ennek a két embernek, mind a két-
lőnek igazsága van? — kottyant bele az ajtóban álló hajdu, akinek bökke az oldalát ez a paradoxon és kikívánczolt belőle. Az alispán gondolkodott egy kicsit, szippantott egy-
kétöt a szájából kifogyhatatlan pipából (a maiak el sem tudnak képzelni régi dzsentrit pipa meg köpés nélkül), aztán így válaszolt a hajduknak:

— Neked is igazad van ám Marci!

Ilyenforma paradox igazságot mondhatnánk mi is, ha megkérdőznék tőlünk, vajjon mi árt jobban a béke ügyének: az-e, ha az olaszok azt hirdethetik nagy diadallal, hogy megakadt az offenzívánk a Piavenál, vagy ha az olyan interpellációkat olvassák, amilyen ezt a kérdést feszegető Urmánczy képviselő volt. Ha pedig csodálkozik valaki, hogy nem tudunk okosabban válaszolni, annak csak azt mondhatjuk, hogy igazad van. S legfeljebb halkán utánna sóhajtnak: hja, ez a háború!

Tisza István az új kenyérről.

Gróf Tisza István, ez a legnagyobb élő magyar, cikket irt az ő kis képes néplapjába, az „Igazmondó“ mai számába, s ebben reámutat azokra a lelkiismeretlen bűnökre és mulasztásokra, amelyek az Esterházy-kormány alatt tavaly elkövetettek s amelyeknek csaknem egész Magyarország éhínsége lett a következménye. És mindezt tették abból a gyerekes „csak azért se!“ politikából, hogy megmutassák országvilágnak, miszerint ők csak azért is másképp fogják csinálni, mint Tiszáék csinálták. Hát meg is mutatták, szegény hazánk csaknem elvérezett bele...

A mindig elfogulatlan, az igazságot ellenfeleivel szemben is elismerő

nemes jellemű nemzetvezér cikkének ide vonatkozó része a következő:

— A munkapárti kormány — írja — tavaly május végén adta be lemondását s a közeli aratásra való tekintettel elkészítette utódjai számára az aratási rendeletet, — természetesen anélkül, hogy azt ki is bocsátotta volna, mert hiszen lemondott kormány léte ilyen nagy horderejű intézkedés megtevését nem tartotta volna illő dolognak. Ott hagyjuk a késő tervezet utódait bocsátolni; csak éppen az aláírás volt hátra. Miért, miért nem, — nem tudhatom — sok jel arra mutat, hogy attól a gyerekes kiánságtól ösztönözve, miszerint csak azért se így járjanak el, mint elődeik — e helyett a rendelet helyett egy olyan másikat bocsátott ki az Esterházy-kormány, amelyiknek szere csöfön rendelkezései tág kaput nyitottak a rendtelenségnek és prédálásnak.

Hamarosan beláta a kormány tévedését. Augusztus hó első felében újabb, helyesebb rendeletet bocsátott ki; csak hogy akkor már a kellő ellenőrzés nélkül szelfolyt gabonának lúthatta beláta a nyomát és még akkor is, a helyett, hogy nyomban beállított szigorú rekvirálással igyekezett volna a bészszedni a közéletmezés elől elvont mennyiséget: hosszas tényszerűség után csak október hóban adta ki a rekvirálásra vonatkozó rendeletét. Jóformán december volt mire annak végrehajtására került volna a sor és ekkor a kiadott rendelet annyira elégtelennek bizonyult, hogy a megkezdett rekvirálást félbenhagyták, újabb, szigorú rendeletet adtak ki s annak az alapján január 3-án akartak kezdeni a rekvirálást. Okt nem tudom, de ezt a szándékukat is megmésztották. Február, sok vidéken pedig március és április lett belőle, mire a rekvirálás végrehajtására került a sor. Addig pedig vigan folyt a közfogyasztástól elvont termények prédálása, kiscempészése, feltakarmanyzása, úgy hogy nem csoda, hogy a hihetetlen erőszakoskedással és a közönség megsanyargatásával keresztülvitt katonai rekvirálás sem járhatott megfelelő eredménnyel.

Telátte ezt az akkori kormány egyéb súlyos hibák egész sorozatával. Nagy mértékben enyhítette volna az aratási rendelettel elkövetett hibát a tengeritermés okos felhasználása által. E helyett csak szeptember 17-én adta ki tengeri-rendeletét, — éppen tavaly, amikor augusztus derekán szállt le letörték már a tengerit a Bánáti és a Bácskában, tehát éppen azon a vidéken, ahol a legtöbb tengeri terem s az új tengeri minden ellenőrzés és korlátozás nélkül mehetett át a forgalomba.

Ezután leleplezi Tisza, hogy a sok hibához járult még, hogy a kormány a derék, megbízható hazafiaságú földmivelőnép rovására a városi lakosság fejadagjait nagyobbra szabta csak azért, hogy a szocialista és radikális urak kegyében maradjon. Ennek folytán aztán egyes vidékeken valósággal éhínség támadt.

Más országokban — folytatja a cikk — zendülés, vagy legalább is zavargás tört volna ki ilyen éhsétség mellett. A mi derék népünk

lelkerejének fényes bizonyítéka, hogy olyan kevés panasszal szenvedte végig ezt a borzasztó időszakot és annival kevesebbet zúgolódott és panaszkodott, mint más országoknak talán kisebb nélkülözésnek kitett lakossága. Olyan keveset panaszkodott, hogy éppen azok nem látták meg, vagy veszik könnyen a bajt, akiknek e szenvedések előidézésében olyan nagy részük volt. A válasz az, hogy száz és százezer aggasztán, asszony és gyermek nélkülözött, éhezett, szenvedett az utolsó esztendőben s hogy e rettenő csapást legalább is igen nagy részben az illető kormányfőnek hibás rendelkezéinek, mulasztásainak és a dologhoz nem értő kapkodásának kell betudni.

Elmondja még Tisza, hogy milyen aggodalmakkal, lelki tusával küzdött meg a munkapárti kormány, amíg az 1916. évi rossz termés mellett ellátthatta az ország szükségletét; és milyen nagy volt az öröme a felett, hogy az 1917. évi termés hasonlíthatatlanul jobb volt, mignem ennek eredményét néhány hozzá nem értő ember egypár hét alatt tönkretette.

Majd az új termés felhasználásáról írja tovább cikkét:

A kormány — ugymond — okult a múltak tapasztalatain: mostani aratási rendeletében helyes elvi alapra helyezkedett és tárgyalásokat kezdett az egyes törvényhatóságokkal, hogy megegyezésre jusson arra a gabonamennyiségre nézve, amelyiket azok a közéletmezés céljaira beszoigáltassanak. Ilyen módon, de csakis így: a lehetőség határáig biztosíthatja a közéletmezés igényeinek kielégését, de egyúttal megóvhatja termelő közönséget is a zaklatástól és a gazdálkodás folytatását veszélyeztető rekvirálástól. De szükséges, hogy a társadalom, elsősorban a gazdaközönség hazafias kötelességérzettel és komoly áldozatkészséggel jöjjön segítségére.

Cikke végén a takarékosagra és a becsületes bevallásra hív föl Tisza felvén:

Nagy harcunk még tart, takarékoskodjunk a jövő évben is, hogy küzdelmünket megvívassuk. Csakis a valódi termés pontos bevallása teszi lehetővé, hogy a beszoigáltatandó gabonamennyiségre nézve megegyezés jöjjön létre. Már pedig ez nagy előny a gazdára, mert ha átadja a kiszabott mennyiséget, akkor a termés többi része felszabadul minden további kényszer alól.

Politikai hírek.

— Piave. A magyar függetlenségi képviselők jobbjai is — sajnos — meggondolatlanul folytonosan feszegetik a piavei csata dolgát a képviselőházban, nem gondolván meg, hogy amit ott elmondanak baliskereinkről, azt az ántánt mint legfinomabb delikateszt élvezi. Legutóbb Urmánczy Nándor, ez a különben derék magyar ember interpellált szerdán a képviselőházban az offenzívánál szenvedett veszteségeink miatt és ennek magyarázatát a hadvezetésben és a vezérkar

gyengeségében kereste. Szerinte az olyan események, mint a piavei is volt, *jokozzák* ellen-ségeink háborus vérszomját. Báró Szurmay honvédelmi miniszter, a jeles hadvezér vála-szolt neki és leszállítván Urmánczy adatai-nak értékét, védelmébe vette a hadvezetőséget és a vezérkart. Kijelentette, hogy offenzívánk sikerét két olasz származású katonatisztünk drulása hiúsította meg. Végül hangsúlyozta, hogy az Urmánczy-féle interpellációk drának igazán a béke ügyének és egy tábori levéllel bizonyította, hogy Urmánczy minapi interpellációját is olasz repülők dobták le a kato-náink közé. — Hát bizony ha valaha, e há-boruban igazán beválik az a közmondás, hogy „hallgatni arany”.

== Támadás Magyarország ellen. Egy Danzer nevű osztrák katonatisztnek a lapja a „Danzers Armezeitung”, amelybe *magyarug* tiszték dolgoznak, a hadügymi-niszter pedig *idmogatja* és a tábori csapa-tokba *ingyen küldeti*, folytonos piszkálódások vannak Magyarország ellen. A nemzetisége-ket, kivált az oláhokat *hecceli ellenünk* ez a lap és az egységes magyar nemzetet *levegő-ben függőnek* nevezi. E miatt intézett haza-fias interpellációt a miniszterelnökhöz Richter János, aki a lap szerkesztőjét örtlének, vagy agyalógult hülyének minősítette. *Wekerle* mi-niszterelnök helyeslés közben kijelemtette, hogy ő is *tarthatatlannak* találja, hogy ilyen lap hadügyminiszter és a belője író katonatisztnek által támogatva legyen és a hadsereg körében terjesszék és ennek meg-szüntetésére *megteszi a kellő lépéseket*. — Hát így vagyunk mi az osztrák sógor uramékkal, akiket mink táplálunk, ha éheznek s akik helyett mink vérezünk a csatáiban.

Hirek.

— Katonai kitüntetések. A király háziaredeink körében adományozta a 3. o. k. é. k. a *hdm és kardok*at baracskai Szűcs Jenő 41. h. t. tüzérezredbeli szűcsnek és dr. Ungár Aladár 31. h. gy. ezredbeli npf. hűgynak; a *signum laudis* utólag a *kardokkal* hortelendi és vindornyalaki Hertelendy József 41. h. t. tüzérezredbeli npf. hűgynak és Till Ferenc npf. hűgynak, egy építőszázad pa-rancsnokának; *ugyanazt* először Forster Imre 41. h. t. tüzérezredbeli t. hűgynak.

— A trón rágalmazói ellen. A lapunk legutóbbi számában leközölt rendkívüli me-gyegyeülés határozatából kifolyólag dr. Bibó Károly alispán a következő feliratot intézte a miniszterelnökhöz:

„Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur! Ke-gyelmes Urunk! Mi, Veszprémvármegye tör-vényhatósági bizottságának tagjai, mint a vármegye közönségének, népének képviselői, a mai napon rendkívüli közgyűlésre serg-elettünk ószes székvaróainkban abból a célból, hogy állást foglaljunk tinnepélyes alakban is az ádáz elleneink országaiból eredő ama nemtelen törekvések ellen, melyek viszályt volnának hivatalva támasztani koronás Királyunk föl-kent Személye, felséges Királynéunk anygali egyénisége, a közszeretettel körülvevő királyi család és a magyar nemzet között. — Azok, a mérhetetlen gonoszság és elvetemültség szülte undok rágalmak, melyek a tündöklő fegyvereinket emelt fővel diadalnaskodni nem bíró ellenségeink aknamunkájának ered-ményeképp vetődtek felszínre, nem töveszthetik meg ugyan egy pillanatra sem a józanul gondolkodókat, de mélyen sértik képtelenség-gük dacára is azokat a meggyőződésben meg-izmosodott és lelünkben csorhitatlanul élő érzelmeinket, melyekkel apostoli Királyunk és felséges családja iránt viseltetünk. — Midőn ezért e hazug, vádak, galád rágalmak s az-ezeket kísérő együgyű híresztelések felett már megüldözödnünk, mélységes megvetésünk-nek és megbotránkozásunknak kifejezésé adunk egyszermind ez alkalmat is arra használjuk fel, hogy a felséges királyi család iránt táp-

lált alattvalói hódolattal biztosítjuk szeretett Uralkodónk Szent István, ősi koronájának érintése által magyar hazafiúi szívünkben glóriával övezett Híltessét, nemzetünkkel ér-zéseiben is egybeforrott Nagyasszonyunkat törhetetlen hűségünkről, önfeláldozásra kész ragaszkodásunkról és igaz szeretetünkről. — Kegyelmes Urunk! Mindez észintle érzelme-inket rövid szavakban ekként összefoglalva azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, hogy azok hódolatteljes kifejezését a legmagasabb trón zsámolyához eljuttatni méltóztassék. Kelt Veszprémvármegye törvényhatósági bizottságának 1918. évi július 22. napján tartott rendkívüli közgyűléséből. Veszprémvármegye közönségének képviselo-tében és nevében: Dr. Bibó Károly s. k. alispán.”

— Katonai előléptetés és áthelyezés. Kineveztetett npf. zászlóssá Politzer Ignác 7. h. huszárezredbeli npf. hadapródjelölt. — Áthelyeztetett a cs. és kir. 117. t. tüzérezred-ből a 41. h. t. tüzérezred állományába Si-monfay Emil zászlós.

— A veszprémi ref. egyházmegye közgyűlése. Az egyházmegye, amint előre jeleztük, e hó 24. én tartotta meg rendes évi közgyűlését. Segesdy Miklós esperes egyházi és Segesdy Ferenc gondnok világi elnöklése alatt. Reggel 8 órakor a templomban ünnepi istentisztelet volt a reformáció 400 éves év-fordulójának megünneplésére, amelyen meg-hatód, emelkedett szellemű egyházi beszédet mondott Fuzekas Mihály leisdőrsi lelkész. Utána Demjén Márton helybeli lelkész leplezte le az ez alkalomra készült emléktáblát az ő ismert ékesszólása kíséretében. Ezután a tanácsferemben megkezdődött a gyűlés, amelynek kimagasló pontja dr. Csajághy Károly törvényszéki bírónak ugyancsak a reformáció emlékére tartott feleköl szellemű, gyönyörű szónoklata volt. A beszédet dr. Bibó Károly alispán indítványára az egyházmegye kinyomatja és szétosztja a hívek között. Új tanácsbírákká megválasztottak — amint már közöltük — az elhunyt dr. Véghely Kálmán helyére világi tanácsbíróvá dr. Bibó Károly alispán, a lemondott Szűcs Károly helyére egyházi tanácsbíróvá Váci Dezso köveskálai lelkész nagy szótöbbséggel. Majd Segesdy Miklós esperes lemondását tárgyalták, aki elhatározását azzal a súlyos csapással indo-kolta meg, ami fiának hősi halála folytán érte és testben-lelekben megtörte. A legiga-zabb részvét melog szeretetével vették ezt tudomásul s habár fájdalommal, tudomásul vették, hogy az érdemekben gazdag esperes, aki egyházát 52 év óta szolgálja puritán kö-telességtudással, az esperességet, amelyben szintugy, mint lelki pásztorkodása egész ideje alatt, csak áldás fakadt munkálkodása nyo-mán, 15 évi működés után odahagyja. Amig új esperest lesz módjukban választani, a te-ondókat a lemondott esperes magára vállalta. Egyházi belkezelési és közig. bírósági ügyek tárgyalása következett azután.

— Pályázat vármegyei árvaszéki ülnöki állásra. A vármegye alispánja a Rada József halálával megüresedett egyik VIII. fiz. osztályba sorozott vármegyei árvaszéki ülnöki állásra pályázatot hirdetett. Kérvények ez év aug. 24. ig adandók be az alispáni hivatal-ban a főispánhoz címezve.

— Árvizsgáló bizottság Veszprém-ben. E bizottság megalakítását a miniszter elrendelvén, megalakult és 18. tagból áll. El-nöke Kemény Alajos kir. tanácsos, nyug. pénzügyigazgató, helyettes elnöke Sándorffy Ignác városi tanácsos lett.

— Tanügyi bizottsági ülés. A ref. egyházmegye tanügyi bizottsága tartott ülést ugyancsak e hó 24. én, az egyházmegyei közgyűlés-után. Balassa Kálmán (veszprémi igazgató-tanító) elnöklése alatt. Az elnök meg-nyitójában reámutatott arra, hogy a háboru folytán a hitélet mennyire meglazult s hogy a vallástalanság egyre nagyobb mérvet ölt. Melegen kérte a derék igazgató tanítóit, hogy

nagy nagy súlyt vessenek a gyermekek val-láserkölcsei nevelésére és különösen kiemelte, hogy a *királyhűséget* vessék ezek szívébe és tegyék idejökön fogékonytalanú az olyan aljas rágalmak iránt, amilyenek legutóbb is elterjedtek az uralkodókról, kivált a király-néról. Több anyagi és neveléstügyi kérdés letárgyalása után a gyűlés véget ért.

— Halálozás. Wüth-Bene Gábor nyug. igazgató tanító, a Zircvidéki Takarékpénztár nyug. vezérigazgatója e hó 21. én 72 éves korában elhunyt Zircen. A kulturális és köz-gazdasági érdemekben gazdag öregur, teme-tése nagy részvét mellett ment végbe ugyanott f. hó 22. én.

— Károly király gyermeknyaralta-tása. Megirtuk legutóbb, hogy vármegyénk-ből 1583 osztrák gyermek ellátására vállal-koztak egyesek. Ezek közül Veszprém-ben 147, Pápa-n 400, Enyingen 139, Siófokon pedig 14-jesz elhelyezve. Az érkezés idejéről a kormánybiztos előzetesen értesíteni fogja az alispánt.

— Eladott szállodák. A nagy ingatlan és üzleteladás folytán Veszprém két jóhírű szállodája is gazdát cserélt. A „Korona” szállodat Harangi Györgyötől megvette Vajda István veszprémi püspöki főszakács, az „Er-zsébél” szállodat pedig Jakóy Pongráctól Csomay János veszprémi lisztkereskedő.

— Fogházi tanítói kinevezés. Hosszu évek során át oktatta a szépre, jóra, nemesre a veszprémi ügyészégi fogház rabjait Szász Ferenc, a veszprémi ref. iskola évek előtt nyugalmomba vonult érdemes tanítója. Az elő-rehaladott koru népnevelő, akinek működése valóságos áldás volt a szerencsétlen megte-velyedettekre, mert kincsekben gazdag jelle-mét igyekezett átültetni azoknak szegény lel-kébe, ettől a hivataltól is visszavonult. Most helyébe a győri kir. ügyész Balassa Kálmán veszprémi ref. ig. tanító, a fent nevezett utódját nevezte ki fogháztanítónak, ami által a rabok erkölcsi nevelése épp oly jó kezekbe került, amint elődjében volt. Nemcsak jeles oktatót nyertek Balassában, hanem egy-igaz hazafit és puritán világlátogású férfit, amit a ref. tanítógyűlésben mondott s ugyancsak e számunkban ösmertetett nemes érzésű meg-nyitója is bizonyít.

— Drágaság a balatoni fürdőkben. A hivatalos lapban megjelent a kormány ren-delete, amely fölhatalmazza a kereskedelmi minisztert, hogy a fürdőhelyeken a szállóbeli és más bérbeadott helyiségek bérletét és bér-összegét a fürdődíjak és ezzel kapcsolatos díjakat, valamint a vendéglőit ötkézt szab-alyozhassa. E fölhatalmazás kiterjed a már megkötött lakbérleti megállapodások érvényte-lenítésére is. A rendelet fölhatalmazza a ke-rekredelmi minisztert, hogy a fürdőhelyeken a lakás és élelmezés viszonyai tekintetében az alsóbbfokú halóságok intézkedéseit ellenőriz-hesse.

— Tanítók fölmentése. Beavatott he-lyen közlik, hogy amennyiben a jul. 15.-ig felmentett harctéri szolgálatra alkalmatlan ta-nárok és tanítók további alkalmazására szük-ség van, egyőni fölmentési kérvényeket kell szolgáltatni upon betérjesztetni. Az, akinek to-vábbi fölmentését kérik, tíz heti bevárási időt kap az illetékes halóságtól.

— Becsukják az árdragítókat. Az árdragítókat, a háborus nyomorúságunk ome hiénáit eddig is ellélték, de fellebbezéseikkel mindig elhúzták a büntetés megkezdésének idejét, sőt gyakran jogerős ítélet esetében is halasztást kaptak. Különösen divott ez Vá-zsonyi Vilmos igazságügyminiszterége alatt, akit ezért égis is magasztalt a — Kereske-dők ujságja. De meg vágyon írva, hogy „minden mulandó és a pyárra gyakran ősz következik”. Vázsonyit felváltotta Tőry Gusztáv az igazságügyminiszteri székben s most be akarja csukni a már elítelt árdragítókat, akiknek száma bizony olyan e hazában, hogy egy szép kis hadsereg kikerülne belőle. Ez év

szeptember 1.-től jövő év február 1.-ig kell csoportonként bevonulniuk a dutyiba. Ezenkívül vissza akarja állítani a miniszter a régi, jó rendet is, amit szintén Vázsonyi változtatott meg, hogy i. i. az árdragítások gyorsított eljárással legyenek elintézve.

— Ingatlanforgalom korlátozása. Jeleztük már a minap a földmívelési miniszter ily irányú rendelkezési szándékát. A miniszter az ingatlanforgalmat korlátozó rendeletét Budapest és Fiume kivételével az egész országra kiterjesztette, így tehát a vármegyénkire is. Tehát ezentúl csak hatósági engedéllyel lehet ingatlant eladni, vagy 10 évnél hosszabb időre bérbeadni. A döntésre hivatott hatóság a vármegyei közg. gazd. albizottság. Városi belsőségek (házak, telkek) adásvételéhez nem kell engedély. Ez az illetékes hatóság vármegyénkben a közg. bizottság gazdasági albizottsága lesz, elnöke a főispán vagy törvényes helyettese, tagjai pedig dr. Magyar Károly, Jákó Győza orsz. képviselők és Wertheim Ámin megyebeli lesznek. A bizottság minden hó 10.-én és 25.-én ül össze.

— Oroszországi foglyaink kicserélése. Félhivatalos híradás szerint monarchiánk megegyezést kötött az orosz szovjet kormánnyal, amely szerint a belső Oroszországban (tehát nem Ukrajnában vagy Lengyelországban) internált foglyainkat az itteni orosz foglyokkal kicserélik. Már 3000 magyar és osztrák katona el is indult hazafelé.

— A jövedelem és vagyonadó alá tartozó jövedelmek és vagyonok, valamint a hadinyereségadó alá eső jövedelemtöbbletek bevallása tárgyában becsatolt ki hirdetményt Veszprém város adóhivatala, amelyet — helyszűke miatt csak legközelebb közölhetünk egész terjedelmében.

— Dohányjegyek. — Pápán. Megírtuk a minap, hogy Pápan életbe léptették a dohányjegy-rendszert. Az új renddel a lakosság — egyes trafikosokat kivéve — általában meg vannak elégedve, aminek az ottani sajtó egyöntetűen s a legutóbbi városi közgyűlésen egyik képviselő is kifejezést adott. A jegyeket egy bizottság ellenőrzése mellett a városi főmérnök osztotta szét egy havi fekvőóra arányában s esszerint egy-egy jegyre 60 darab szivart, illetve 100 gramm dohányt tartoztak kiszolgáltatni a trafikosok. Ezt a mennyiséget minden jegy birtokosa hiánytalanul meg is kapta. Az új rendnek — egy lapirásunk közlése szerint — még az az előnye is megvan, hogy a falusiak, akiknek eddig a trafikba vezetett első utjuk, hogy ott dohányt nem lehetett volna beszerezni, most ismét kezdik látogatni a piacot. „Csak egy kifogásunk lehet a jól bevált dohányjegyek ellen” — írja e lap — „miért nem vezetik be előbb?” — Mi pedig ismétlenül azt kérdezzük, hogy miért nem vezetik be Veszprémben is? Miért kell ezt a „jól bevált” módszert éppen a vármegye székhelyének nélkülözni, holott e reform terén már több község is megelőzött bennünket? Miért kell annak úgy lenni, hogy egyesek legnagyobb dohányigénye is kielégítést nyerhet, mások ellenben nem kapnak egyebet gorombaságnál és semmibevevésnél? Volt alkalmunk e kérdésben Veszprém város polgármesterével beszélni, aki szintén a tanács ama nem szerencsés álláspontján áll, hogy a sokféle jegyrendszer mellett ráadásul még a dohányjegyekkel nem vészódhatik a hatóság. Ezt a felfogást természetesen most sem oszthatjuk, mert hiszen ennek a közérdekű kérdésnek lebonyolítására is épp úgy belehetne állítani a megfelelő munkaerőt, mint más ügyek elintézésére tették. De hát jó, ne terheljük meg ezzel is az ügyis megterhelte közigazgatást. Intézkedjék azonban a pénzügyigazgatóság, amelynek közlőben is hatáskörébe vág a trafik-ügy kezelése. Lehetetlen, hogy a pénzügyigazgatóság ne hallott volna arról a sok panaszról, ami a dohánykiosztás ellen Veszprémben felmerült. Hát tanúsítson olyan jóakaratot e város közönsége iránt, hogy a közigazgatási hatóság közbejötté nél-

kül is honosítsa meg itt az egyedül igazságos dohányjegy-rendszert.

— Lisztárak. A hivatalos lapban megjelent a kormány rendelete az ideai kitermelési liszt maximális áráról. E szerint a búzából előállított finom lisztalisztt mmázzánként 296.50 kor., a főliszt 80 kor., kenyérliszt 50 kor., rozsliszt 87.30 korona. A korpa maximális ára 35 korona. A fogyasztó közönségtől követelhető maximális árát az alispán szabja meg, de a miniszter megváltoztathatja.

— Bevérési engedélyek mezőgazdákra. A honvédelmi miniszter egy rendeletével úgy intézkedett, hogy a felmentési eljárás alatt álló mezőgazdasági munkások bevérési engedélye újabb tíz hétre meghosszabbítható.

— Katonai rendőrök podgyászvizsgálata. A közlelmező miniszter több panasz folytán kijelentette, hogy a katonai rendőröknek polgári egyének vasuti podgyását megvizsgálni tilos, s amennyiben azt megteszik, teljesen jogtalanul és illetéktelenül járnak el.

— Örösi tanúsítvány nélkül tilos az öröklés. Figyelemztetem a lakosságot, hogy a legszigorubb következmények terhe alatt óvakodjék és tartózkodjék attól, hogy a gabonáját örösi tanúsítvány nélkül vigye a malomba. A malmok állandóan a legszigorubb ellenőrzés alatt állanak és ha az ellenőrző közegek bárkit a fentemlített esetben tetten érnek, vagy ilyen cselekményre rájönnek, a legszigorubb eljárást fogja a hatóság folyamatba tenni. Veszprém, 1918. július 17. Dr. Horváth s. k. polgármester-helyettes.

— Burgonyarekvirálás. A hivatalos lap közli a kormány rendeletét az ideai burgonyatermés lefoglalásáról, amely a földből való kiszedés időpontjával kezdődik. Ha a termelő a kiszédést és a kezelő munkálatokat kellő időben nem tudja elvégezni vagy pedig a burgonyát elfogadható nélkül vonakodik kellő időben kiszédni, akkor az elsőfokú közigazgatási hatóság közérőtt rendelhet ki a kiszédésre és a betakarításra. Ily esetben a közérő költség a termelőt terheli. Ezzel burgonyát csak akkor szabad kiszédni, ha az idő előrehaladottsága, vagy ha hadműveleti ok szükségessé teszi. A házi és gazdasági szükséglet címén visszatartható mennyiséget a földmívelési miniszterrel egyetértően a közlelmező miniszter, vagy felhatalmazásukkal a törvényhatóság első tisztviselője állapítja majd meg. A házi és gazdasági szükséglettel meghaladó burgonyatermést csak az Országos Burgonyaközvetítő Irodának, vagy az az által kijelölt vevőnek szabad eladni. A Burgonyaközvetítő Iroda közvetítése nélkül csak annak adhat el a termelő burgonyát, aki a közlelmező minisztertől vásárlásra engedélyt nyer. Hogy az iroda közvetítése nélkül minő föltételek mellett történik a burgonya vásárlása, arról a közlelmező miniszter külön rendeletet fog kiadni. A közlelmező miniszter ezzel a rendelettel jogot nyer a burgonyakészletek rekvirálására is. A rekvirálást a hatóságok végzik, de ellene nyolc napon belül a közlelmező miniszterhez lehet főlészólni. Ipari üzemek, ideértve a mezőgazdasági szeszüzöket is, a burgonya feldolgozását csak külön engedéllyel kezdhetik meg. Az engedélyt a szeszgyárak részére a közlelmező miniszterrel egyetértően a pénzügyminiszter, a többi ipari vállalat részére pedig a földmívelési és közlelmező miniszterrel egyetértően a kereskedelmi miniszter fogja megadni. A burgonyából előállított ipari termékek árát a közlelmező miniszter külön rendelettel fogja szabályozni. A lefoglalt burgonyatermés főlészására a közlelmező miniszter tervezetel kézziteltelt és ő fog a kiutalásról gondoskodni. Ilyen irányú intézkedéseinek végrehajtásáról az Országos Burgonyaközvetítő Iroda gondoskodik. Az iroda a közvetítésével beszerzett burgonyamennyiség után a közlelmező miniszter által megállapítandó jutalékot szedhet. A korai burgonyára meg-

alapított prémiumos ár érvényét augusztus 1.-ről ez a kormányrendelet szeptember elsőig toltá ki. Végül kötelezően előírja a rendelet, hogy az ideai burgonya vasuton, hajón való szállításához a Burgonyaközvetítő Iroda által kiállított igazolvány szükséges.

— Apolló mozi. A veszprémi Apolló mozgószínház jövő heti műsorát ma, vasárnap a „Zöld lámpa” című érdekesfilm de-fektívdrama nyitja meg. Kedden „Hedda nyaral” című 3 felvonásos vígjáték kerül bemutatóra, Hedda Vernonnal. Csütörtökön és pénteken Henny Portennel a főszerepben „A drágakövek” című 4 felvonásos dráma játszik. Szombaton két érdekesség lesz. A „Másodvirágzás” című 3 felvonásos dráma és „Huszárvirtus” című szintén 3 felvonásos vígjáték. Az utóbbiban a főszerepet Psilander Valdemár tölti be. Ugyancsak Psilander lép fel vasárnap is a „Játék a tűzzel” című 3 felvonásos vígjátékban.

— Főlelmelik a tej árát. A gazdák kérelemmel fordultak a kormányhoz, hogy a szárazság okozta takarmányhiány és drágulás miatt emelje fel a tej maximális árát, amire az illetékes miniszter hajlandó is. — Ugyan minek az? Avagy ki adta eddig maximális árát a tejét?

— Hadiszappan, hadikávé. A vármegye részére 3000 kgr. hadiszappan utaltatott ki, amelyet az alispán arányosan fog szétosztani a városok és járásek között. — Ugyancsak az alispán fog az arányos szétosztásáról gondoskodni annak a 4000 kgr. hadikávénak is, amelyet szintén a vármegye kapott.

VISZKETEG!

Rűh, sömör és mindennemű bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-zsappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy-körös.

Veszprémben kapható:

Földes Lajos gyógyszerárán, Kossuth Lajos-utca.

— A korai burgonya ára. A közlelmező miniszter rendelete szerint a termelőnek az Országos Burgonyaközvetítő Irodának átadott burgonyakészletekért a 60 koronás maximális áron felül métermázánként 15 korona felárat kap. — Itt említjük, meg, hogy a miniszter a burgonya árát felelele mmázzánként 5 kor. prémiummal, amely okt. 1.-től esedékes.

— Nem szabad káposztát savanyítani. Már tudniillik nagyban, iparszerűleg, ami inkább a konzervgyárakra vonatkozik. Erről adott ki távirati rendeletet nemrég a közlelmező miniszter.

— A gabona vasuti szállítása. A gabona gyors szállítása céljából a Máv. igazgatósága a rakodási időt 6 nappali órában szabta meg, ezenkívül az áruk a hivatalos órákon kívül is felvéletnek.

— Ciroklefoglalás. A kormány rendeletet adott ki a cirokrag és cirokszakáll lefoglalásáról. A termelő a cirokragkészletét csak a Haditerménynek, cirokszakáll-készletét pedig csak az Állat- és takarmányforgalmi R.-T.-nak adhatja el. Kereskedők és szövetkezetek ezentúl is vásárlhatnak a termelőtől cirokragot és cirokszakállt, de csak 10 métermázán alul.

— Tojásételek korlátozása. A közlelmező miniszter rendeletben szabályozta a tojásételek kiszolgáltatását. E szerint: 1. Vendéglői üzletekben, ideértve büféket, kávé-

seket, kocsmákat, kaszinói és egyéb étkező-helyeket, mulatóhelyeket és utcai árusítókat, tilos a külön tojásétel, tojás lágytojás, keménytojás, túrótojás, tojásrántotta, omlett stb. kiszolgálása, valamint a tojásnak mint mellékételnek (sonka tojással, gomba tojással stb.) felhasználása. Vendéglői iparüzletek tojást tehát csakis oly ételek készítésénél használhatnak, ahol a tojást az ételbe belegyúrik vagy belekeverik, tehát a tojás nem mint önálló alkotórész szerepel. 2. Kávéházi iparüzletekben, ideértve a kávéméréseket, tejcsarnokokat, kávécsarnokokat, tilos tojásnak és tojásos ételeknek napközben való kiszolgálása. Tojás az üzletekben csakis esti hét óra után és csak lágytojás vagy tojásrántotta alakjában használható föl és pedig egy vendég részére legföljebb két darab. 3. Cukrász-üzletekben tilos külön tojásételek kiszolgálása. Valamennyi felsorolt iparüzletben tilos a tojásnak bármiféle ital és fagyalt készítésénél való felhasználása, ugyancsak tojásnak az utcán át való árusítása. E rendelet megzése hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő. A rendelet július 20-án lépett életbe és egyelőre augusztus 31-éig marad érvényben.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a
legelőnyösebb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok miveltési agra, termélték, a birtok teherterhelési, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasúti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170-91.

KÖLCSÖNÖKET

hőstiszteletviselőknak, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házsokra ötven évtől egész halvaévi évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, hátrészeket, életbiztosítási kötvényeket, exsternumakat.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170-91. (Válaszbélyeg csatolandó.)

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejcsarnokot
megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek
mellett vásárolunk

tejet.

Arajanlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejcsarnok, Siófok,
vagy Központja Kaposvár.

Balaton mellett keresek
ötventől száz holdig
szántóföldet,
jó lakóházat
és szőlőt
is megvételre.

JÁRMY,

Dége, Szabolcs megye.

Adakozzunk az elesett hőseink
özvegyei és árvái javára!

Vinsetegyeget, Sömört, Rührt

leggyorsabban elmulasztja
a D. Fleisch-féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredményes
Dr. Fleisch-féle kérjük.
Próba tétele 3—K, nagy tétele 5 K,
családi tétele 12 K.

Veszprém és vidéke részére Hősiár:

Kossuth Ház „Fekete Sas” gyógyszerláda
Veszprém.

Vételről a Skaboform-védjegyre figyeljünk.

„DIADAL“

ruhafestéket használjon, ha szépen
és jól akarja a ruháit festeni.

Ára csomagonként 70 Hllér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.
Viszontelárusítóknak árkedvozmény

Birtokot

10-től 100 holdig,
esetleg erdővel
nagyobb is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. Miskolczy Imre

oktálytanácsos

Budapest, Zádor-utca 44. sz.

Hirdetéseket fölvesz
a kiadóhivatal.